№ 202. Poniedziałek 3. Września 1855. [illegible]zecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 15. sierpnia. Na uposażenie szkoły trywialnej w Podbereżcach, obwodzie Lwowskim, przy której powinności szkolne są połączone z służbą djaka, zapewniono następujące składki z zasiłków miejscowych: Gmina Podbereżce przeznacza dla nauczyciela roczną kwotę 58 złr. 30 kr., a tamtejszy administrator probostwa Daniel Krupka przez czas swego urzędowania 2 złr. m. k.

Nadmieniona gmina obowiązała się następnie dawać także nauczycielowi przeznaczone dotychczas dla djaka 9 korcy 12 garncy zboża w przeciętnej wartości 28 złr. 27¼ kr. i gotówką kwotę 1 złr. 22 kr. m. k., przezco dodawszy przychody djaka za funkcye kościelne w przeciętnej rocznej kwocie 40 złr. m. k., wynosi uposażenie nauczyciela z obowiązkiem djaka w Podbereżcach z zasiłków lokalnych 130 złr. 19¼ kr. m. k.

Oprócz tego przyrzekła gmina wybudowany już dom szkolny utrzymywać własnym kosztem ciągle w dobrym stanie, posprawiać potrzebne porządki szkolne, mieć staranie o ochędowstwo szkoły, nakoniec zwieźć i porąbać drzewo na opał.

Chwalebną tę dążność ku popieraniu nauki ludu podaje się z tym dodatkiem do wiadomości publicznej, że dla podwyższenia przeznaczonej z zasiłków miejscowych dotacyi nauczyciela w Podbereżcach na pełną kwotę kongruy 180 złr., na mocy upoważnienia od wysokiego ministeryum nauk z dochodów fundacyjnej majętności Głowińskiego w Winnikach, do której należy włość Podbereżce, przeznaczono na nieoznaczony czas dla nauczyciela roczną kwotę uposażenia 50 złr. z zastrzeżeniem zmian w swoim czasie, i rozkazano potrzebne na opał szkoły drzewo zaasygnować na rachunek namienionej majętności fundacyjnej.

Sprawy krajowe.

Lwów, 2. września. Jego Excelencya pan Namiestnik kraju *JW. hrabia Agenor Gołuchowski* wyjechał wczoraj po południu na Podole.

Lwów, 1. września. Po koniec sierpnia r. b. był następujący rezultat czynności 24ch okręgowych komisyi indemnizacyjnych w lwowskiem terytoryum administracyjnem:

Kapitał indemnizacyjny przyznany w pierwszej instancyi po rewizyi w komisyi ministeryalnej i buchhalteryi funduszów wynosi 33,106.396 złr. 45 kr., z których suma 22,614.283 złr. nabyła już zupełną moc prawa, i została w księgi wciągniona, przyzwolone zaś zaliczki kapitałów i rent czynią 12,492.390 złr.

Ogółowa suma przyznanych kapitałów indemnizacyjnych i zaliczek wynosi przeto 45,598.786 złr. 45 kr.

Powyższe rezultaty odnoszą się do 3695 operatów meldunkowych, 1790 ciał tabularnych w 2943 gminach z 238.268 meldunkowych pozycyi poddańczych, 6052 emfiteutycznych, 10.798 dziesięcinnych, 1404 laudemialnych i 93 spłacalnych, a uwolniony od ciężarów grunt wynosi 231 mil kwadratowych, 5986 morgów, 553 sążni kwadratowych.

Kasie funduszu indemnizacyjnego przesłano ogółem 2254 asygnacyi dla 3051 uprawnionych w ogółowej sumie 10,324.234 złr. — Z tego wystawiono 16.632 sztuk obligacyi w sumie 10,178.900 złr. a strony podniosły 15.115 obligacyi w ogółowej sumie 9,272.300 złr.

Rezultat z miesiąca sierpnia jest szczegółowo następujący: Nowo zlikwidowany i sprawdzony kapitał indemnizacyjny wynosi 2,610.246 złr. 25 kr., do ksiąg funduszu indemnizacyjnego wciągniono nanowo 2402 wyroków w sumie 2,800.295 złr. 37 kr.; zaliczek kapitałowych przyzwolono w tym miesiącu 150.800 złr., zaliczek rent 23.350 złr., obligacyi wystawiono 449 sztuk w sumie 422.100 złr.

(Mianowania.)

Lwów, 31. sierpnia. Jego Excelencya Pan Namiestnik mianował gubernialnego registranta Adama Heym, kancelistę dyrekcyi policyi Krakowskiej Jana Brzuszkiewicza, obwodowego registranta Jana Düll, obwodowych kancelistów; dawniejszych protokolistów obwodowych Alexandra Horodyńskiego, Mateusza Brzozowskiego i Antoniego Kaliczyńskiego, a nakoniec gubernialnego kancelistę Karola Scherschnik, sekretarzami obwodowymi.

Jego Excelencya Pan Namiestnik mianował obwodowego kancelistę Adolfa Bieleckiego i akcesistę namiestnietwa Piotra Szychulskiego registrantami obwodowymi.

— Jego Excelencya Pan Namiestnik mianował aktuaryuszami przy politycznych urzędach okręgowych w obwodzie namiestnictwa następujących urzędników:

Do Stanisławowa: kancelistę obwodu Stryjskiego Franciszka Limbach. — Do Sambora: będącego do dyspozycyi obwodowego komisarza Karola Bischan-Ebenburg, tudzież będącego do dyspozycyi obwodowego kancelistę, pełniącego powinność aktuaryusza przy okręgowej komisyi uwolnienia od ciężarów gruntowych, Rafała Oknińskiego. — Do Stanisławowa: będącego do dyspozycyi obwodowego kancelistę, pełniącego służbę aktuaryusza przy okręgowej komisyi uwolnienia od ciężarów gruntowej: Józefa Solskiego. — Do Tarnopola: będącego do dyspozycyi gubernialnego koncepistę, Dyonizego Babel-Fronsberg. — Do Złoczowa: będącegodo dyspozycyi obwodowego kancelistę w Samborze, Floryana Mühln.

(Dar Jej Mości Cesarzowej Karoliny Augusty na Mrzygłód.)

Lwów, 2. września. Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta raczyła przesłać na ręce p. przełożonego obwodu Sanockiego 300 złr. m. k. na wsparcie pogorzelców miasteczka Mrzygłodu, którą to kwotę w miarę rzeczywistej potrzeby i zasługi rozdano z urzędu między dotkniętych pożarem.

(Nowiny dworu. — Br. Prokesch-Osten przybył z Frankfurtu. — Wielki obiad u ambasadora francuskiego. — Zmiany w akademii Ołomunieckiej. — Mianowanie.)

Wiedeń, 30. sierpnia. Jego Cesarzewiczowska Mość Najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik odjechał dnia 27. sierpnia o godzinie pół do siódmej po południu do Ischl.

— Prezydyalny poseł związkowy fml. baron Prokesch-Osten przybył dnia 29go rano z Frankfurtu do Wiédnia i miał w południe dłuższą konferencyę z Jego Excel. panem ministrem spraw zagranicznych.

— Dnia 28. b. m. był u francuskiego ambasadora barona Bourqueney wielki obiad, na którym się znajdował Jego Excelencya minister spraw zagranicznych hr. Buol i kilku dyplomatów.

— Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 10. sierpnia r. b. rozporządzić, że z początkiem roku szkolnego $18^{55}/_{56}$ ma być zniesiony jurydyczno-polityczny fakultet w Ołomuńcu.

Najwyższem postanowieniem z tego samego dnia raczył Jego c. k. Apost. Mość względem profesorów jurydyczno-politycznego fakultetu w Ołomuńcu najłaskawiej przyzwolić ażeby profesora cywilno-sądowej procedury austryackiego prawa handlowego i wexlowego i prawa lenności Dra Jędrzeja Horáka przeniesiono jako profesora cywilno-sądowej procedury, austr. prawa handlowego i wexlowego tudzież umiejętności austr. praw finansowych na uniwersytet Lwowski; a profesora umiejętności politycznych, statystyki i polityki Dra Jana Kopel jako profesora tych przedmiotów na uniwersytet Krakowski.

Hiszpania.

(Szczodrość oficerów. — Zakaz pisma ulotnego: „Nowy dogmat". — Spokojność w Barcelonie. — Żółta febra.)

Madryt, 23. sierpnia. Oficerowie batalionu strzelców z Ciudad Rodrigo, przeznaczeni do ścigania insurgentów, postanowili jednomyślnie przyzwolony im ze strony rządu miesięczny dodatek w sumie 100 realów ofiarować na rzecz skarbu państwa.

Cywilny gubernator Madrytu p. Sagasti zakazał najsurowiej rozszerzać pismo ulotne pod tytułem: „Nowy dogmat".

Według najnowszych doniesień panuje w Barcelonie największa spokojność.

Doniesienia z Hawanny sięgają po d. 8. lipca. Żółta febra grasuje w Portorico okropnie. Jeneralny kapitan wyspy Don Andreas Garcia Camba uległ tej chorobie. Epidemia rozszerzyła się także w Santiago i zatrwożyła mieszkańców tamtejszych.

Anglia.

(Poczta londyńska: Wywóz żelaza do Konstantynopola tylko na wezwanie Porty. — Modyfikacyi co do kleru w izbie niższej Królowa nie dozwoliła. — Legia cudzoziemska zapowiedziana w Malcie. — Okret rosyjski ujęty.)

Londyn, 27. sierpnia. Na podanie kilku kupców angielskich do jeneralnego konzula Porty, ażeby im wyjatkowo dozwolono wywozić ołów, żelazo i t. p. do Konstantynopola, otrzymał jeneralny konzul następująca odpowiedź od ambasady tureckiej w Londynie:

„Mam zaszczyt donieść Panu, że kilka domów handlowych udawało się do mnie z prośbą, ażebym u Lordów rady gabinetowej Jej król. Mości wyjednał im pozwolenie wywieźć pewną ilość ołowiu i żelaza, zamówionego przez ich korespondentów w Konstantynopolu. Upraszam pana niniejszem oświadczyć przynależnym firmom, że niestety niemogę uczynić zadość ich życzeniom, gdyż ambasada cesarska uprasza tylko w takim razie o podobne pozwolenie, jeżli artykuły tego rodzaju przeznaczone są dla ces. rządu, a i to tylko wtedy, jeżli ambasada otrzyma od wysokiej Porty upoważnienie do tego.

C. Mussurus.“

— Arcybiskup, biskupi i kler z Canterbury prosili w petycyi podanej do Jej Mości Krolowej o pozwolenie ułożenia nowego regulaminu, którymby zaprowadzono modyfikacyę w utworzeniu ich izby niższej i przedłożono go Jej Mości Królowej dla rozpoznania, Jej król. Mość dała odmówną odpowiedź.

Z **Malty** donoszą pod dniem 18. sierpnia: W porcie Mauvel robią przygotowania na przyjęcie oddziału legii cudzoziemskiej. Paropływ „Medina“ zawinął z zdobytym rosyjskim okrętem transportowym do Colette.

Francya.

(Poczta paryska: Uroczysty wyjazd Królowej Wiktoryi z Paryża. — Korespondencya Jej Mości Królowej. — Jenerał Artur Wellesley †. — Przybycie NN. Państwa do Boulogne.)

Paryż, 28. sierpnia. Królowa Wiktorya opuszczając Paryż, wyjechała o godzinie jedenastej przed południem z pałacu Tuileryów śród odgłosu dział. Orszak jechał ulicą de la Paix i wzdłuż bulwarów. Tak jak podczas wjazdu gwardya narodowa i armia formowały szpaler po obudwu stronach, a za szeregami niezliczone i ściśnięte tłumy ludu. Okna, balkony itp. były przepełnione widzami. Przed powozami postępowała muzyka i Guidy, potem jechali adjutanci, oficerowie służby, jeneralicya itp.; potem szły trzy wspaniałe powozy sześciukonne; powóz, którym jechał książę Napoleon z młodym księciem Walii ciągnęło ośm koni; powóz ten postępował za trzema karetami, w których siedziały damy dworu, dygnitarze koronni itp. Za powozem, którym jechał książę Walii, jechała nakoniec królowa karetą ośmiukonną — tą samą, którą Cesarz jechał do ślubu. Gwardya stu postępowała za powozami, potem sapery gwardyi, kirysyery itd. z muzyką na czele.

Królowa siedziała w głębi powozu z Królewną, na przedzie siedział Cesarz z księciem Albertem. Obok karety cesarskiej jechali w małem oddaleniu marszałek Magnan i jenerał Lavoestine konno. Okrzyki „Vive la reine Victoria! Vive le prince Albert!“ rozlegały się w powietrzu.

Dworzec strasburskiej kolei żelaznej był ozdobiony jak przy wjeździe Królowej do Paryża. Przybywszy na dworzec, Cesarz podał ramię Królowej, książę Albert Królewnie, a książę Walii szedł obok księcia Napoleona. Pułkownik Guidów p. Fleury wszedł najprzód do dworca przeistoczonego w wielki salon, u którego wnijścia ustawiony był oddział gwardyi stu, mający towarzyszyć N. Państwu do Boulogne.

Orszak przeszedł przez pierwszy salon, w którym czekali ministrowie, prezydent rady stanu, prefekt Sekwany, prefekt policyi i ich jeneralni sekretarze w uniformach. W tym gronie urzędowym znajdował się także hrabia Persigny, ambasador francuski przy dworze londyńskim i jenerał Canrobert.

W chwili, kiedy N. Państwo weszli do wielkiego salonu, muzyka grenadyerów gwardyi cesarskiej odegrała hymn angielski. Powitani okrzykami całego zgromadzenia N. Państwo zatrzymali się chwilę przypatrując się wspaniałym ozdobom dworca, potem udali się całym Dworem do honorowego wagonu, gdzie Ich oczekiwali p. James Rothschild i hr. Segur prezydenci rad kolei żelaznych, północnej i sztrasburskiej, na czele głównych administratorów obydwóch towarzystw.

Wielki mistrz ceremonii, pierwszy szambelan dworu prefekt departamentu Sekwany i prezydenci rad administracyjnych obudwu kolei żelaznych zajęli miejsce w wagonach konwoju cesarskiego i królewskiego, gdzie również powsiadały osoby świty królowej Wiktoryi i księcia Alberta i oddział gwardyi stu. Książę Napoleon, który odprowadza N. Państwo do Boulogne, wsiadł z Cesarzem do honorowego wagonu Jej Mości Królowej. Za danym znakiem ruszył pociąg śród okrzyków pożegnawczych zebranego ludu.

— *Monitor* donosi, że liczba listów adresowanych do Jej Mości Królowej angielskiej podczas Jej pobytu w Saint-Cloud tak była znaczna, iż niepodobna było odpowiedzieć zaraz na wszystkie, ale odpowiedzi nastąpią później.

Constitutionnel donosi: Jenerał angielski Arthur Wellesley należący do orszaku Królowej angielskiej w dzień Jej wjazdu do Paryża umarł wczoraj nagle w pomieszkaniu swem na przedmieściu St. Honoré.

Pogrzeb tego jenerała odbędzie się jutro w poniedziałek o godzinie ósmej rano. Oddział 2go pułku piechoty pod dowództwem szefa batalionu eskortować będzie zwłoki zmarłego na cmentarz Père-Lachaise. Jest to może pierwszy wypadek, że jenerał zagraniczny zmarły we Francyi, chowany będzie z temi samemi honorami, co jenerał francuski.

Ind. belge dodaje, że zmarły jenerał A. Wellesley więcej był znany pod nazwą jenerała Forrens. Był to jeden z owych siedmiu jenerałów angielskich ciężko rannych w bitwie pod Inkermanem. Kula przeszyła go na wskróś i nadwerężyła płuca. Umarł w 46tym roku życia.

— *Monitor* ogłasza następującą depeszę:

Boulogne, 27. sierpnia, 8. godzina, 40 minut. Pociąg cesarski i królewski przybył na dworzec kolei żelaznej w Boulogne pięć minut po piątej godzinie. Zaraz po przybyciu N. Państwa odbyła się na błoniu rewia polna śród powszechnego entuzyazmu. — W tej chwili N. Państwo wracają do pałacu; zaczynają iluminować miasto.

Belgia.

(Zaburzenia się uśmierzyły.)

Bruxela, 25. sierpnia. W okolicy Chaleroi i Namur panuje teraz zupełna spokojność; część wojsk wysłanych w okolice zbuntowane ma we wtorek wyruszyć z powrotem.

Szwajcarya.

(Sprawy kościelne w Szwajcaryi w zawieszeniu.)

Papiezki minister w Szwajcaryi przesłał radzie federacyjnej w sprawie sporu z Graubünden notę, którą rada federacyjna podała do wiadomości rządu w Graubünden nie żądając od niego dalszej odpowiedzi.

Włochy.

(Protestacya „Giornale di Roma“ na zarzuty w parlamencie angielskim wyrzeczone.— Straż na wybrzeżach morskich w Papieskim. — Wyroki wojenne w Bononii. — Modlitwa za królem odbywa się jak zawsze.)

Giorn. di Roma z 21. b. m. zawiera na wstępie następujące oświadczenie: „Sądzimy, iż nas nie pomówią o zelżywość, twierdząc, żeśmy w parlamentowych dziejach wielkiego narodu nieczytali nigdy tak obelżywych, a przytem bezzasadnych insynuacyi, wymierzonych z ust pierwszego ministra na rząd, który mu nigdy nie dał powodu do tak niesłusznych zarzutów. Ztem wszystkiem stali w przedsięwzięciu nie używając odwetu, ograniczymy się jedynie na odparcie wzręcz oskarzeń, które iż są bezzasadne, okrywają hańbą tego samego, kto je wyrzekł.“

W nocy na 20. b. m. wyruszył z Rzy u znowu oddział żandarmów do Palo i Civitavecchia, by obserwować wybrzeże i przeszkadzać mogącemu nastąpić tajemnemu ładowaniu.

— *Gazz. di Bologna* z d. 18. b. m. ogłasza wyroki c. k. sądu wojennego na 6 bandytów; 5 skazano na śmierć, 1 na 16letnią robotę przymusową; wyroki śmierci spełniono na czterech, a jednego ułaskawiono na 16letnią robotę przymusową.

— Sprzecznie z doniesieniem innych dzienników piemonckich zwraca *Gazz. de Savoie* z d. 22. b. m. szczególną uwagę na to, że w niedzielę dnia 19. b. m. odśpiewano we wszystkich kościołach parafialnych w Chambery „*Domine salvum fac*“ po mszy świętej.

Niemce.

(Pomnożenie domu Braganzy.)

Z zamku księcia Löwensteina Heubach pod Aschaffenburgiem w Bawaryi donoszą pod d. 24. b. m., że dnia tego powiła małżonka Dom Miguela z Braganzy infantkę. Jej królewicz. Mość jest z domu księżniczka Löwenstein-Wertheim-Rochefort-Rosenberg i powiła już małżonkowi swemu infantkę d. 5. sierpnia 1852, a infanta d. 19. września 1853.

Dania.

(Reformy konstytucyjne przyjmuje i Landsthing.)

Kopenhaga, 24. sierpnia. *Landsthing* przyjął po pierwszem odczytaniu większością 37 głosów przeciw 4 projekt reformy konstytucyjny, przyjęty już w izbie drugiej. (Ob. nr. 198 Gaz. Lwowskiej.)

Rosya.

(Popieranie produkcyi złota. — Stopa podatkowa od złota podwyższona.)

Jego cesarzew. Mość W. książę Konstanty udał się do Rewlu, gdzie się spodziewają ataku.

Rząd podwyższył stopę procentową pobieranych podatków od produkcyi złota w pewnych częściach kraju trzeciej i czwartej klasy z 2 i 3 na 3 i 4 prct. rocznego wydatku. Następnie wyszedł regulamin udzielania zaliczek ze strony banku komercyalnego w Albai, który pobierać będzie rocznie po trzy miliony rubli srebr. z kasy państwa i na zastawy wypróbowanego złota może dawać zaliczki w kwocie po 3 rub. sr. na zołotnik złota. Środkiem tym zamierzono popierać prywatną produkcyę złota.

Grecya.

(Stronnictwa za Kalergiem.)

Ateny, 24. sierpnia. Przeszłej niedzieli skonfiskowano tu pięć dzienników za artykuły umieszczone przeciw ministrowi Kalergis. Niechęć między ludem nieustaje. Autora broszury przeciw ministrowi Kalergis aresztowano.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Stanowisko floty pod Kronstadem, nie zapowiada nic ważnego. — Działania na morzu białem. — Treść raportu jenerała Berg z pod Sweaborga. — Rozporządzenie rosyjskie gdzie i jak przyjmować parlamentarza.)

Według uwiadomienia ze strony Petersburskiego wojskowego jenerała Gubernatora z d. 20. sierpnia nie przedsięwzięła flota nieprzyjacielska w ciągu d. 19. sierpnia żadnych poruszeń. Jeden okręt liniowy wypłynął na morze, a przy eskadrze pozostało jeszcze 10 okrętów liniowych, jedna fregata i dwa parostatki. Dnia 20. zrana rozwinęła flota żagle, popłynęła ku zachodowi i stanęła w zachodniej stronie u latarni morskiej Tolbuchin, dalej ku morzu.

Według doniesienia Gazety *Times* nieprzedsięweźmie flota baltycka w tym roku nic przeciw Kronstadowi, gdyż już nastąpiło niepomyślne powietrze.

Gubernator Archangelska, admirał Chruszczew donosi pod d. 27. lipca o niektórych mało znaczących działaniach okrętów angielskich przeciw wybrzeżom morza białego.

— Z **Helsingfors** donosi szczegółowy raport jenerała Berg, że flota sprzymierzona nie wyrządziła w prawdzie fortyfikacyom i liniom obronnym znacznej szkody, ale zniszczyła cztery magazyny z bombami w jednym forcie, tudzież znaczną liczbę budynków, warsztatów, i magazynów i uszkodziła mocno okręt liniowy „Rosya.“ Szczególną uwagę zwraca jenerał Berg na to, że większa donioslość dział floty dozwoliła jej dokonać dzieła zniszczenia nie wystawiając się na niebezpieczeństwo. Tylko łodzie kanonierskie, bombardy i statki właściwej budowy otrzymywały ogień na Sweaborg, zaś okręta wojenne stały po-za donioslością wystrzałów z fortyfikacyi rosyjskich.

Rozporządzenia zapowiedziane pismem rosyjskiego ministra wojny do admirała Dundasa względem bandery parlamentarnej weszły już w wykonanie i w dzienniku *Finlands Allmänna Tidning* ogłoszono odnośne przepisy, o których charakterze urzędowym wątpić nie można, luboć w dzienniku tym nie ma żadnego podpisu, nie wiadomo przeto, która go władza wydała. Po określeniu praw parlamentarza wyznaczono w rozporządzeniu wyłącznie następujące miejsca na przyjmowanie parlamentarzy nieprzyjacielskich: Kronstadt, Sweaborg, Rewal, Windawę, Libawę, Wasę i Tornee; na żadnem innem miejscu nie pozwolona komunikacya z nieprzyjacielem. W miastach wspomnionych mają być zawsze w pogotowiu czółna, by odebrać nadesłane komunikacye i tylko w razie koniecznej potrzeby ma być pozwolono parlamentarzowi wstąpić na ląd, w w którym razie ma mu zawsze oficer towarzyszyć. Rosyjskim parlamentarzom nakazano zbliżać się tylko na odległość wystrzału do okrętu nieprzyjacielskiego i czekać dopóki wysłana łódź nie odbierze od nich depeszy. Postanowiono także, że parlamentarz utraciłby prawo swoje, gdyby po utrzymanem upomnieniu zondował wodę, zdejmował plany, chwytał okręta i t. d.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Depesza jenerała Bruat. — Depesza księcia Gorczakowa z 26. sierpnia. — Plaga w południowej Rosyi. — Jeńce angielscy. — Jenerał Lüders. — Wojska lądowe wyruszają do Azyi. — Pożar w Ruszczuku. — Gościniec z Rasowy do Kustendży.)

Monitor z dnia 30. sierpnia ogłasza raport admirała Bruat: Położenie Rosyan jest bardzo krytyczne; we wszystkiem cierpią niedostatek. Flotyla krążące na morzu azowskiem szerzy wszędzie postrach.

Gazeta warszawska z 30. sierpnia ogłasza następującą depeszę księcia Gorczakowa z 26. sierpnia 12. godzinie z południa: „Ogień nieprzyjaciela umiarkowany. Nowego nic niezaszło.“

— List z **Chersonu** z dnia 29. lipca donosi, że kraj tamtejszy nawiedziły rozmaite plagi. Gorąco wzmogło się na słońcu aż do $+49^0$, a w cieniu do $+30$ R. Szarańcza przeciągała dwa razy dnia 24go i 29go częścią po nad Dniepr do Tauryi, częścia w kierunku odwrotnym. Szarańcza miała $1^1/_2$ cala długości i $^1/_2$ cala objętości. Dnia 25go przy cieple $+26^0$ R. zniszczyła trąba wodna okolicę Chersonu. Termometr spadł za pojawieniem się trąby na $+16^0$. Wyrządziła znaczną szkodę w domach i po lasach, kilka ludzi straciło życie a kilkoro odniosło rany. Gdy zjawisko to ciągnęło po-nad Dniepr podniosła się woda wrąc i kipiąc.

— Dnia 27. przybył do Chersonu pierwszy transport jeńców angielskich. — Dnia 26. przybył w podróży inspekcyjnej jenerał-adjutant Lüders i przeglądnął 3cią brygadę rezerwy 12tej dywizyi 4go korpusu piechoty, który stoi załogą okolicy Chersonu.

Z doniesień prywatnych z **Ruszczuka** z dnia 10. sierpnia, podaje *Preuss. Cores.* co następuje:

„Od kilku dni idą wojska tureckie z-nad Dunaju znowu na wschód, a mianowicie do Balczyka i Warny, zkąd mają odpłynąć do Azyi. Ztąd wyruszył Osman Basza w 5 batalionów, a z Sylistryi Mahmud Basza, Hasan Basza i Derwisz Basza w 11 batalionów, te 16 batalionów liczą jednak ogółem ledwie 8—9000 ludzi. Inne wojska nie otrzymały jeszcze rozkazów, ale obawiają się powszechnie, że i te będą wysłane, a natomiast przybędzie francuski korpus armii. — Wczoraj o godzinie 4. po południu wyleciała w powietrze cesarska fabryka patronów i magazyn amunicyi wśród najgwałtowniejszych wstrząśnień, które dały się czuć w całem mieście. Po chwili stanęła w płomieniach część sąsiedniego bazaru i tylko pozrywaniem całych szeregów domostw zdołano powstrzymać dalsze szerzenie się pożaru. Oprócz magazynu spaliło się 38 budynków, 10 ludzie straciło życie, a kilku odniosło rany. Szkoda wynosi, jak się dzisiaj z list okazuje, 12 milionów piastrów. Zniszczone podczas pożaru zapasy amunicyi i materyałów wojennych będą zastąpione ze składów w Szumli.“

— Według doniesień z-nad niższego Dunaju z pierwszych dni sierpnia rozpoczął już rząd francuski roboty około gościńca między Kustendżą i Rassową. Kieruje niemi pan Lalanne, a pod nim pracuje 4 inżynierów francuskich. Gościniec ciągnąć się będzie w kierunku dawnych budowli rzymskich. W drodze było kilka oddziałów robotników z Wołoszczyzny; za ich nadejściem miano rozpocząć roboty na całej linii, Pan Lalanne postarał się o to wszystko, co potrzebne do wyżywienia i utrzymania zdrowia robotników. Otrzymują codziennie 300 dramów chleba, 100 dramów wina, 50 dramów świeżego mięsa i kawę. Wodę sprowadzają z najlepszych źródeł i dają robotnikom przymieszaną z wódką. Płaca dzienna wynosi 40 kr. w srebrze. Na całej przestrzeni znajdują się lekarze, apteki, dozorcy chorych i t. d. Przy tak ponętnych warunkach był napływ robotników bardzo znaczny tak, iż przed nadejściem dni niepogodnych spodziewano się ukończyć budowę gościńca.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Marsylia, 28. sierpnia. Jego cesarzowiczowska Mość Najdostojniejszy Arcyksiążę Ferdinand Maxymilian przybył wczoraj do Tulonu i wysiadł w prefekturze; zwiedził arsenał i osobliwości miasta. Na Jego cześć będzie dziś iluminacya.

Trebizonda, 15 sierpnia. Jenerał Murawiew wysłał pierwotnie 18 batalionów piechoty, cztery pułki krwaleryi i 40 dział z Kars do Erzerum; przed Karsem zostawił taką samą siłę. Wiadomo, że korpus wysłany na Erzerum już się cofnął. Ob. nr. 200 Gaz. Lwow.)

Cetynie, 28. sierpnia. Pośrednictwo konsula francuskiego względem zapewnienia pokoju między Czernogórą a Turcyą nieodniosło dotychczas pomyślnego skutku pomimo przyrzeczenia, że przy zawarciu powszechnego pokoju Montenegro będzie uwzględnione.

Wenecya, 29. sierpnia. Cholera ustała tu zupełnie.

Gdańsk, 30. sierpnia. Przybył tu dziś okręt „Gayser“ odpłynął z Nargen dnia 28. b. m. i nieprzywozi nic nowego. Stanowisko floty niezmieniło się.

Kurs lwowski.

Dnia 1. września.		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	23	5	26
Dukat cesarski	„ „	5	28	5	31
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	22	9	25
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$48^1/_2$	1	$49^1/_2$
Talar pruski	„ „	1	44	1	46
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	18	1	19
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez kuponów	92	—	92	24
Galicyjskie Obligacye indem.	bez kuponów	71	—	71	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	45	81	45

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 29. sierpnia.				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$75^7/_8$ 76	$75^7/_8$
detto pożyczki narod.	5%	„	81 $81^1/_4$ $^1/_8$	$81^3/_{16}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4^1/_2$%	„	$66^5/_8$	$66^5/_8$
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2^1/_2$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	—	—
detto detto z r. 1854		„	$100^1/_8$ 100 $99^7/_8$	100
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2^1/_2$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		$70^3/_4$ 71	$70^7/_8$
Akcye bankowe			982 978 973	978
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			435 $436^1/_4$	$435^5/_8$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			$232^1/_2$	$232^1/_2$
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			568 555 560	561
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 29. sierpnia.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$96^1/_2$ $^5/_8$ $^5/_8$ l.	$96^1/_2$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$117^1/_4$ 117 $116^5/_8$ 117 l.	117 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^1/_2$ fl.	116 l.	116 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	85 $84^3/_4$ l.	85 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	— l.	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	11—16 15 15 l.	11-15 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$115^5/_8$ $^1/_2$ l.	$115^5/_8$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	— l.	— 2 m.
Paryż za 300 franków	136 $135^3/_4$ $^3/_4$ l.	$135^3/_4$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T.S.
Cesarskie dukaty	$21^1/_4$ $^1/_8$	$21^1/_8$ Agio.
Ducaten al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 95 5/8. — Augsburg 117. — Frankfurt 116. — Hamburg 84 7/8 — Liwurna —. Londyn 11.15 1/2 Medyolan 115 3/4. — Paryż 135 5/8

Obligacye długu państwa 5% 76 1/4 - 76 3/8. Detto S. B. 5% 86 — 87. Detto pożyczki narod. 5% 81 3/8 - 81 7/16 Detto 4 1/2% 66 7/8 - 66 1/2 Detto 4% 60 1/4 - 60 1/2. Detto z r. 1850 z wypłata 4% — —. Detto z r. 1852 4% — — —. Detto Glognickie 5% 92 1/4 - 92 1/2 Detto z r. 1834 5% — — —. Detto 3% 46 — 46 1/2. Detto 2 1/2% 37 1/2 - 37 3/4. Detto 1% 15 1/2 — 15 3/4. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 78 - 78 1/2. Detto krajów kor. 5% 71 — 75. Pożyczka z r. 1834 229 — 230. Detto z r. 1839 119 1/2 — 120. Detto z 1854 99 3/8 — 99 1/2. Oblig. bank. 2 1/2% 55 — 55 1/2. Obl. lom. wen. pożyc. r. 1850 5% 93 — 95. Akc. bank. z ujmą 974 — 976. Detto bez ujmy — — —. Akcye bankowe now. wydania — — —. Akcye banku eskomp. 87 — 87 1/2. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 206 5/8 — 206 3/4. Wiéd.-Rabskie — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 231 — 232. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej 90 1/4 — 90 1/2. Detto żeglugi parowej 564 — 566. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 560 — 562 Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 92 — 92 1/4. Północn. kolei 5% 83 — 83 1/4. Glognickie 5% 70 - 70 1/2. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 81 — 82. Detto Lloyda 485 — 488. Detto młyna parowego wiedeń. 107 — 108. Renty Como 13 — 13 1/4. Esterhazego losy na 40 złr. 73 — 73 1/2. Windischgratza losy 26 — 26 1/4. Waldsteina losy 25 — 25 1/4. Keglevicha losy 10 — 10 1/4. Cesarskich ważnych dukatów Agio 21 1/8 — 21 1/4

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 30. sierpnia o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 21 3/8. Ces. dukatów obrączkowych agio 20 5/8. Ros. imperyały 9.21 Srebra agio 18 1/2 gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. września.

Obligacye długu państwa 5% 76 1/8; 4 1/2% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2 1/2% —. losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z. r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. —. Akcye kolei półn. 975. Glognickiej kolei żelaznej. —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 556. Lloyd 485. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 116 3/4 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt —. l. 2. m. Hamburg 84 3/4 l. 2. m. Liwurno —. l. 2. m. Londyn 11.15. l. m. Medyolan 115 3/4. Marsylia —. Paryż 135 3/8. Bukareszt 135 5/8. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 99 5/8. Pożyczka narodowa 81 3/8. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 339 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. września.

Hr. Dzieduszycki Aleksander, z Lachowiec. — Hr. Skarbek Alfred, z Tarnopola. — PP. Krzysztofowicz Erazm, c. k. radca sądu kraj., z Stanisławowa. — Jankowski Ludwik, z Bożykowa. — Rański Ludwik, c. k. sekretarz obw., z Żółkwi. — Zagórski Karol, z Krakowa. — Köllner Ignacy, c. k. radca rach., z Pragi. — Dwernicki Jędrzej, z Topolnicy. — Boczkowski Kasper, z Wołowy.

Dnia 2. września.

Hr. Gołuchowski Artur, z Łosiacza. — Br. Hartlisch, c. k. wice-prezyd. sądu krajow., z Czerniowiec. — PP. Nahujowski Ant., z Czernicy. — Tarnawiecki Marcel, z Gdyczyna. — Iłasiewicz Franc., c. k. radca sądu krajowego, z Sambora. — Waygart Walery, Dr. praw, z Podlisek. — Słabkowski Leon, Dr. praw, z Zbaraża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. września.

Hr. Kalinowski Wład., do Bakowiec. — Drohojewski Eustachy, do Skwarzawy. — Starzewski Max, do Żółkwi.

Dnia 2. września.

Hr. Dzieduszycki Alex, do Niesłuchowa. — Hr. Ożarowski Konst., do Gajów. — Br. Brunicki Piotr, do Lubienia. — PP. Krajatz Teodor, c. k. porucznik, do Krakowa. — Karger Wilhelm, c. k. kapitan, do Tarnowa. — Bogdanowicz Maxymilian, do Przemiwółek. — Borowski Idzi, do Turzego. — Petrowicz Tomasz, do Zadubnowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6 god. zrana	329.31	+ 7.4°	94.7	zachodni	sł.	jasno
2 god. pop.	328 90	+ 21.0°	43 3	"	"	jasno
10 god. wie.	328.32	+ 11.1°	84 8	"	"	pochmurno

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności
z dniem 31. sierpnia 1855.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. lipca 1855		złr. 3,222.895 kr. 8 den. 3
Od 1. do 31. sierpnia 1855 włożyło 566 stron	złr. 109.337 kr. 59 den. —	
" " " wypłacono 548 stronom	— 79.546 — 11 — 2	
a zatem przybyło		— 29.791 — 47 — 2
Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. sierpnia 1855		— 3,252 686 — 56 — 1

W osobnym rachunku:

Kapitał galic. instytutu ciemnych	złr. 3294 kr. 54 d. -	
Fundusz pożyczkowy Franciszka Józefa dla profesyonistów lwowskich	— 80 — 16 — -	
Fundusz pierwszego Towarzystwa przemysłu lnianego i konopnego w Galicyi	— 7015 — 21 — -	
		— 10.390 — 31 — —
Ogół		— 3,263.077 — 27 — 1

Na to ma Zakład na dniu 31. sierpnia 1855:

a) na hypotekach	złr. 2,566.736 kr. 43 den. -
b) w zastawach na papiery publiczne i t. d.	— 12.521 — — — -
c) w wekslach eskontowanych	— 65.667 — 10 — -
d) w galicyjskich listach zastawnych	— 119.000 — — — -
e) w obligacyach pożyczek Państwa	— 60.000 — — — -
f) w gotowiźnie	— 603.862 — 52 — 2
razem	— 3,427.787 — 45 — 2
Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę	— 3,263.077 — 27 — 1
Okazuje się przewyżka w sumie	— 164.710 — 18 — 1

W którąto sumę wchodzi: prowizya od 1 lipca 1855 stronom się należąca, tudzież prowizya z pożyczek na hypoteki i z innych interesów pobrana, majątek własny Zakładu, koszta utrzymania i zysk.

We Lwowie dnia 31. sierpnia 1855.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Gnoiński, naddyrektor.
Krawczykiewicz, dyrektor.

KRONIKA.

(Stan cholery we Lwowie.)

Na dniu 30. sierpnia wydarzyło się 12 nowych wypadków słabości, a 2 wypadków śmierci. W ogóle od początku zarazy zasłabło 5524, a umarło 2781 osób.

Dnia 1. września wydarzyło się we Lwowie 7 wypadków słabości a 12 wypadków śmierci. Od początku zarazy zasłabło 5531, a umarło 2793 osób.

W Wiedniu przypomniano kupcom obowiązek odnawiać cymentowanie swych miar i wag co dwa lata.

— Anglik Galton wydał dla podróżujących po dzikich krajach książkę podręczną, w której obok szczególniejszych pomysłów mieszczą się najpraktyczniejsze fortele. Jak n. p. utrzymać na deszczu sucho swój ubiór? Galton zaleca tu przykład abisyńskiego turysty Parkinsa, który związał wszystkie swe manatki w tłumok i siedział na nim goły tak długo, dopóki deszcz nieustał. W razie potrzeby zaleca Galton nawet nieochędowstwo jako środek sanitarny. „Niepodobna zaprzeczyć — powiada — że brud i nieczystość chronią skórę wielce od niezdrowego powietrza. Dlatego niepowinien przewodnik wyprawy uważać zbyt wiele na schludność swoich ludzi. Jeźli codziennego mycia niemożna zrównoważyć smarowaniem ciała olejem, lub odpowiednym ubiorem, musi brud chronić je od przeziębienia i słabości. Przypatrzmy się psu. Zwierzę to zasypia zdrowo pod każdym krzakiem na każdem powietrzu i chowa się. Zacznij jednak myć go i starannie pielęgnować, a będzie potrzebował zdrowej budy albo zniszczeje i zdechnie „jak pies.“ Dziki człowiek niemyje się nigdy, jeźli niema świeżego oleju, by się nim namaścić.“

— Rząd helenderski sprzedał już 16,822 hektarów gruntu, uzyskanego wysuszeniem harlemskiego morza, za cenę blisko 8 milionów reńskich. Wysuszenie kosztuje 9 milionów reńskich; rząd pokryje nietylko te wydatki, lecz będzie mieć nawet przewyżkę. Uzyskane grunta będą tworzyć osobną gminę pod nazwą „Morze harlemskie.“

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.